METSO-ohjelma

Keino metsien vapaaehtoiseen suojeluun

Paula Mattila,
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

12.11.2021

Kuva Martti Linna

METSO
Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008-2025

Ohjelman tavoitteena on osaltaan

- pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja
- vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2025 mennessä.

Hömötiainen, erittäin uhanalainen

Kuva: Simo Jokinen

Tutkimusten mukaan:

- 76 % metsäluontotyypeistä on uhanalaisia (Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018)
- 31,2 % kaikista uhanlaisiksi arvioiduista lajeista elää ensisijaisesti metsissä (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019)

Kaakkois-Suomessa on hyvin alhainen metsiensuojeluaste

- Metsä- ja kitumaasta on suojeltu lakisääteisesti:

  Kymenlaaksossa 3,3 %

  Etelä-Karjalassa 2 % = koko maan heikoin suojeluaste.

Kuva Simo Jokinen

Tavoitteena parantaa suojelualuealueverkostoa

Perustamalla 96 000 hehtaaria uusia metsiensuojelualueita vuoteen 2025 mennessä

- Tavoitteesta saavutettu koko maassa noin 86 %, Kaakkkois-Suomessa noin 70%
- Pohjoisessa tavoitteet on saavutettu
- Etelässä ollaan jäljessä (mm. KAS, UUS, PIR)
- V. 2021 määrärahaa käytettävissä noin 38 M€ euroa, rahoituksen painopiste Etelä-Suomessa
- Kaakkois-Suomi käyttää tänä vuonna noin 3 M€

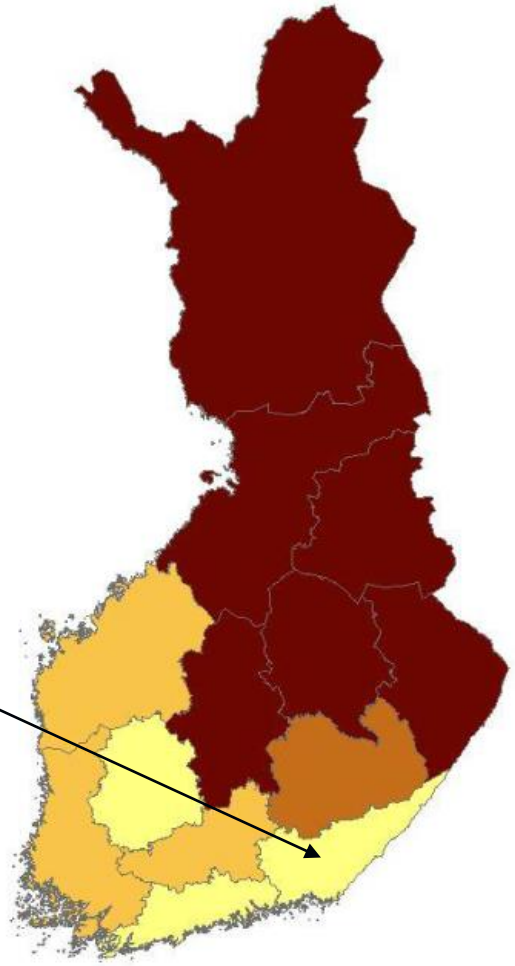

Kartta Esa Pynnönen YM

METSO -ohjelman periaatteet:

1. Vapaaehtoisuus
   - metsänomistaja voi hakea metsänsä suojelua.
2. Korvaus
   - metsänomistaja saa verovapaan korvauksen metsänsä suojelusta.
3. Vaihtoehdot
   - metsänomistaja voi valita itselleen sopivimman vaihtoehdon.

Kuva: Kimmo Syrjänen

Metsiensuojelun vaihtoehdot metsänomistajalle:

Pysyvä suojelu (ELY-keskukset)

1. Yksityisen suojelualueen perustaminen, jolloin suojelualue jää maanomistajan omistukseen
2. Alueen myyminen valtiolle
3. Vaihto valtion maahan.

Määräaikainen suojelu

1. Enintään 20 vuoden suojelusopimus (ELY-keskus)
2. Kestävän metsätalouden rahoituslain (KEMERA) mukainen ympäristötukisopimus 10 v. (Suomen metsäkeskus).

METSO -ohjelman toteutuminen Kaakkois-Suomessa

- Tavoitteena 6800 hehtaaria uusia metsiensuojelualueita vuoteen 2025 mennessä

  ➡ suojellaan **alle 1 %** Kaakkois-Suomen metsä- ja kitumaan pinta-alasta.

- Tavoitteesta saavutettu noin 4800 ha eli 70 %
- Tavoitteen saavuttaminen on haasteellista
  - Tehokkaasti hyödynnetyt metsät
  - Metsätilojen pieni koko
  - Metsänomistajilla ei ole riittävästi tietoa METSO -ohjelman mahdollisuuksista.

Tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeää:

- Viestintä
  - Vapaaehtoinen metsiensuojelu on metsänomistajan valinta
  - Tiedon lisääminen
- Koulutus
  - Metsäammattilaisten kouluttaminen
- Neuvonta
  - Osaksi normaalia metsäneuvontaa
- Yhteistoiminta
  - Metsäalan toimijoiden sitoutuminen ohjelman edistämiseen

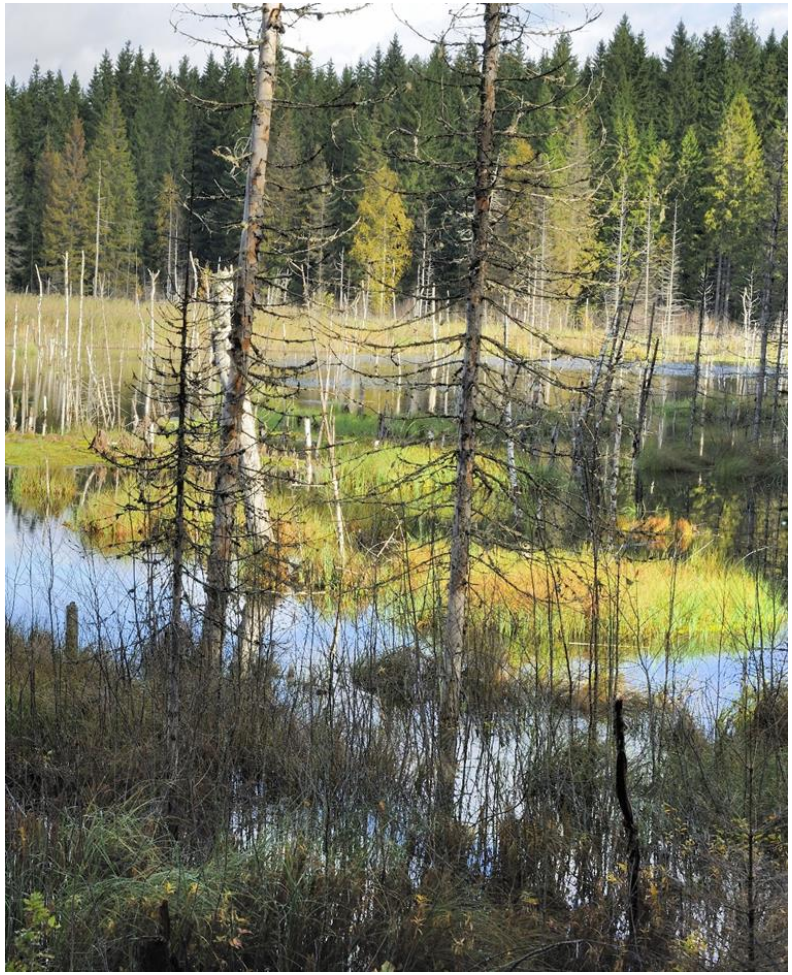

Kuva Markku Meriluoto

Lisätietoa METSO- ohjelmasta: www.metsonpolku.fi